

KOLLEKTOR

OROSZI IVÁN KONCERTPLAKÁTJAI.

KOMOLY KÜLDETÉSTUDAT LETT BELŐLE.

VALÓSZÍNŰLEG OROSZI IVÁNÉ A LEGNAGYOBB MAGYARORSZÁGI KONCERTPLAKÁT-GYŰJTEMÉNY. A M.Á.K. ÉS SOKOL-403 NEVŰ EGYKORI, VALAMINT A ROMANES NEVŰ JELENLEG IS AKTÍV PUNKROCKZENEKAROK FRONTEMBERÉ A MUSICLAND LEMZSBOLT VEZETŐJE, DE Ő INDÍTOTTA EL A LEMEZPIAC NEVŰ HAVI RENDSZERESSÉGŰ LEMZSBÖRZÉT IS. SŐT, AZ *Ez egy ilyen kor...* NEVŰ WEBARCHÍVUMNAK IS TÁRSALAPÍTÓJA, AMI MÁR KONCERTPLAKÁT-GYŰJTÉSI SZENVEDÉLYÉT IS FELVILLANTJA. TÖBB ÓRÁN ÁT NÉZTÜK VÉGIG ELKÉPESZTŐ KOLLEKCIÓJÁT ÉS MOST FELTÁRJUK ANNAK HÁTTÉRÉT.

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRÉ. FOTÓK KOMRÓCZKI DIA.

Melyik volt az első plakát, amit láttál?

Az első plakát, amit fel tudok idézni, az most is a gyűjtemény darabja. Ez egy Nashville Teens-villamosplakát (*kisméretű plakát, a villamosok hirdetőire méretezték a hatvanas évektől – a szerk.*), ami apámtól került hozzám. Neki volt egy-két relikviája a hatvanas évekből. Ez volt az első plakát, amit valaha láttam. Az első igazi, nagyméretű plakátok viszont már azokhoz a zenekarokhoz köthetők, amiket fiatalként szerettem.

Hogyan indult a gyűjtés?

Úgy, hogy ezeket a kedvenc előadós koncertplakátokat kezdtem gyűjteni, gondoltam, majd kirakom őket a szobámba. Végül egy kivételével egyik sem került fel a falamra. Még ekkor, a kezdetekben lett valamiért egy Alvin Lee-plakátom, ami mára már sajnos eltűnt, de arra emlékszem, hogy ez sokáig a szekrényem mögött volt, mert terveztem, hogy egyszer majd kiteszem.

Melyik volt az egy kivétel, amit kiraktál?

Az Jean-Michel Jarre első magyarországi, 1993-as népstadionos koncertjének plakátja volt. Ebből szereztem egy gigantposzter méretűt, amit nem lehetett nem kirakni.

A szoba falának díszítésén túl mi motiválta kezdetben a plakátgyűjtést?

Az egész talán inkább a koncertjegyekkel kezdődött. Volt egy barátom, aki ha valakivel elment moziba, elrakta a jegyeket, amelyeket a mai napig őriz. A jegyek hátuljára ráírta, hogy kivel nézte meg az adott filmet. Ezt látva fogalmazódott meg bennem, hogy mivel baromi sok koncertre járok, én is elkezdhetném gyűjteni a jegyeket. Hozzá kell tennem, hogy a koncertjegyek ekkor még szépen kidolgozottak voltak, jól néztek ki. El is kezdtem félretenni a belépőket, majd ehhez kapcsolódott a plakátgyűjtés gondolata. Az első perctől tudatosság volt ebben, hiszen ezeket emlékként kezdem el gyűjteni, nem azért, hogy egyszer konkrét gyűjteményem lesz belőlük. Az első időkben

ezért csak azoknak a koncerteknek a plakátjaira fókuszáltam, amelyeken ott voltam, majd ezután jött az a korszak, amikor azt mondtam, hogy oké, most már bármi jöhet.

Mikor indult ez a gyűjtés?

A kilencvenes évek elejére tehető. Jártam a Lyukba, a Tilos az Á-ba, de nem jutott eszembe ilyen helyek plakátjait elrakni. A nagyokra, főképp a külföldi előadók magyarországi koncertjeire figyeltem.

A magyar plakátokat később kezdted el becsatornázni a gyűjteménybe?

Igen, az már a tudatos gyűjtés hozadéka. Első körben engem a magyarországi külföldi koncertek érdekeltek. Egyébként a mai napig is ezt gyűjtöm leginkább, és ma már mind audio, mind video formájában és adatként is igyekszem rendszerezni őket. Ezeket dokumentálom. De a kétezres évek elején találkoztam a magyar zenekarok hetvenes évekéről származó gyönyörű koncertplakátjaival és ekkor már nem volt kérdés, hogy ezt a gátat áttörtem. Akkor elkezdtem gyűjteni a magyarokat is.

Ekkoriban kezdted el ténylegesen vadászni is régi plakátokra?

Igen, de úgy, hogy az aktuális koncertek plakátjait továbbra is gyűjtöttem. Különben ma már nehezebb gyűjteni, régen ez könnyebben ment. Meg persze nekem szerencsém is volt, hiszen anno az egykori Felszabadulás térnél lévő Music Mix Jegyirodában dolgozott anyukám egyik régi munkatársa, így onnan nagyon sok mindent el tudtam hozni és direkt félretettek nekem eredeti, nem használt plakátokat. Ma már nehezebb egyetlen helyről beszerezni

MAGYARORSZÁG LEGSZEBB,

mindent, bár van olyan szervező, aki mindig félretesz nekem egy-egy pluszpéldányt.

A tudatos gyűjtés kezdetekor kítúztél magad elé olyan célt, hogy begyűjtsd az összes olyat is, amelyeken nem voltál ott?

Persze, ez egy örök cél marad. Elsősorban az, hogy egy helyen legyen az összes olyan magyarországi koncert plakátja, amelyet külföldi előadó adott. Mondjuk hála istennek ott nem tartok, hogy ezt teljes elszántsággal csinálnám, mert abba valószínűleg beleőrülnék.

Hogyan gyarapszik a gyűjtemény?

Rendszeresen figyelem, szemlézem azokat az oldalakat, ahol ilyesmit feltűnhetnek. Két olyan antikvárium is van Budapesten, ahonnan fel szoktak hívni, ha érkezik hozzájuk valami, amiről azt gondolják, érdekelne. De találtam már az ecseri piacon is plakátot. A gyűjtésnek persze a baráti közösségben is híre ment és vannak olyan ismerősök, akik felhívják, ha belefutnak bármibe, ami érdekelhet. Amikor kapok valamelyiküktől egy csomagot, akkor nyilván van benne hasznos és haszontalan plakát is. Szóval jórészt felajánlásokból kapom a poszttereket, vagy nyomozok utánuk. Ezeket a hetvenes évekbeli magyar nagyposzttereket *(a Musicland lemezboltban készült az interjú, ahol egy tucatnyi poszter része a dekorációnak – a szerk.)* is egyesével, mindegyiket máshonnan szereztem be. Volt arra példa, hogy a Vaterára felraktak egy csomag plakátot és a sok közül kiszúrtam egyet, ami nekem érdekes volt. Csak emiatt megvettem mindet. Aztán tudok olyan gyűjteményekről, amiket nagyon szeretnék megszerezni, de egyelőre még nem sikerült. Nagyon sajnálom azt is, hogy a Pecsának a mostani bezárása előtt eltűnt a teljes plakátgyűjteménye. Senki sem tudja, hogy mi történt velük, csak annyit, hogy valaki elvitte őket.

Jelenleg körülbelül hány plakátod van?

Nem tudom. Sok! *(nevet)* Nem nagyon szoktam számolgatni. Ötszáz és ezer között, de tényleg nem tudok pontos számot mondani. Ezeknek a feldolgozása még előttem áll. Most lett egy plakátárolóm, amiben rendszeren el tudom őket pakolni. Illetve most már fejleszteni is precízebben tudom majd a gyűjteményt, de ahhoz meg kell csinálnom egy korrekt dokumentálást, amire ezzel a tárolóval nyílt lehetőség.

Lehet azt tudni, hogy mennyit érnek a magyar koncertplakátok?

Nem lehet. Annyit tudok, hogy rajtam kívül Szőnyi Tamásnak van még komoly plakátgyűjteménye, de ő eléggé fókuszálva gyűjti a magyar új hullám és underground plakátjait.

Nem tudom megmondani a piaci értéküket. Tényleges értéke olyan előadók plakátjainak lehet, amelyeknek a rajongótáborra hajlandó ilyen relikviákra áldozni. Magyarországi viszonylatban az olyan plakátoknak lehet komolyabb értéke, mint a budapesti Nirvana-koncert, a Queen-koncert vagy éppen az első Depeche Mode-koncert plakátja. Ezekről tudjuk, hogy léteznek, de már nem lehet hozzájutni egyikhez sem.

A koncertplakátok piaca annyira nincs elszállva, mint mára a moziplakátok piaca?

Nem igazán, de nem is szeretnék piacként tekinteni rá, hiszen ebben számomra nincs üzleti haszonszerzés. Nem azért csinálom. Nekem az archiválási faktor a fókusz. Ezért is szeretném idővel közkinccsé tenni a gyűjteményt. Nagyon örülnék például, ha lennének úgymond „kötelesepéldányai” a plakátoknak. Gondolok itt arra, hogy a koncertszervezők félreraknának minden koncertből egy posztert, akár utcai neonhirdetők használt példányai is lehetnének, így biztosan épülhetne a magyar koncertplakátok teljes archívuma.

A koncertplakátok mellett van egy hatalmas koncertjegy-gyűjteményed és mint említetted is, van hanganyag- és videógyűjteményed is. Működik is egy webarchívum ezekből? Ez ilyen kor... néven. Ezzel mi a célod?

Ez hobbiként indult el. Kacsalával, Hatala Zsolttal működtetjük ezt az archívumot és szeretnénk ehhez egy Wikipédia-szerű adatbázist készíteni, ahol kutathatók lennének az ebben tárolt adatok, anyagok. Hosszabb távú cél találni egy olyan helyszínt, ahová bejöhettek az emberek, és ha mondjuk kellene nekik egy adott zenekar koncertplakátja illusztrációnak, akkor az ott lenne, használható lenne. Az a terv, hogy az *Éz egy ilyen kor...*-t alapítványi formába öntjük és kutathatóvá tesszük. Rengeteg olyan felvétellel rendelkezünk, amelyek nem jelentek meg sehol. Vannak régi szívetes kép- és hanganyagaink, külföldi előadók bootlegfelvételei, mindenféle régi amatőr vagy éppen profi audiók, videók a Kispál és a Borztól a Quimbyig, számtalan fotó is. Ezeket valamilyen formában – nyilván nem pénzért és az előadókkal egyeztetve – szeretnénk közkinccsé tenni.

Mekkora ez az archívum jelenleg?

Nagyon nagy és folyamatosan gyarapszik. Sajnos azonban van másik foglalkozásunk is emellett, így ezt csak egy kis támogatással tudnánk kivitelezni. Reméljük a jövőben megvalósul ez a terv. A sokol403@mentha.hu címre várjuk a felajánlást bárkitől, akinek a padláson, pincében, fiókban van elfekvőben bármilyen régi koncertplakátja, koncertjegye és szívesen

átadná az eredeti példányát az archívumnak. Ugyancsak ez vonatkozna arra is, ha bárkinek van otthon saját készítésű régi audio/videó, VHS, kazetta, satöbbi felvétele, amin itthoni koncert vagy koncertrészlet van, akkor azt is szeretnénk eredetiben, hogy digitalizálhassuk, archiválhassuk.

Melyik az a plakát, amelyik a leginkább közel áll hozzád?

Két olyan plakátom van, amelyeknél leginkább megdobbban a szívem, hiszen ezek limitált kiadásúak. Ezeket az előadók hozták Magyarországra, nagy értékkel bírnak számomra. Az egyik a 2003-as Bob Dylan-koncert plakátja, a másik pedig egy Leonard Cohen-plakát. Ezek egyedileg készültek. De vannak olyan plakátok is, amelyek a begyűjtésük miatt maradnak emlékezetesek. Például a GM49-koncertplakát 2000-ben került hozzám. Egy jelmezkölcsönzőben voltam, éppen egy szkfanderjelmezt kerestem a Sokol-403 nevű együttesem koncertjéhez és valamilyen oknál fogva mondta a jelmezkölcsönzős, hogy menjek le vele a raktárba megkeresni azt, amire szükségem volt. Ahogy mentünk a sorok között, hirtelen megláttam a GM49-es plakátot a dohos falon és mondtam neki, hogy azt elviszem, ha lehet! Úgy örültem, mint majom a farkának. De van egy plakátom a Guns N' Roses meg nem történt budaörsi koncertjéről is, amit pont Kacsalával téptünk le valahol a szakadó esőben.

A kollektorkodás nálad tehát egyfajta instant nosztalgiaaként indult, elkezdted gyűjteni az emlékeidet és mostanra ez egy nagyon tudatos archiválói küldetésessé alakult.

Pontosan! Ez az egész átcsapott oda, hogy egy komoly küldetésstudat lett belőle. Remélem nemcsak nekem fontos ez az egész, a nirvanás képek mostani felbukkanása *(az 1989-es PeCsa-koncert fotóit a Recorder.hu publikálta tavaly novemberben – a szerk.)* is tökéletes példa arra, hogy miért kell közkinccsé tenni a gyűjteményt. Nagyon jó lenne, ha megszületne egy ilyen webarchívum a gyűjteményből, ahol ezeket szépen lehetne követni. 1986-ig ez egy jól dokumentálható történet volt, hiszen koncertek szempontjából nem volt egy átjáróház az ország. Minden megjelent a sajtóban, ilyen szinten könnyen visszakövethető az akkori események. Nekem van is egy táblázat, amit folyamatosan fejleszték, amiben mindenféle információ alapján teszem össze a hazai koncertadatokat. Örülnék, ha ez a kollekciónap nap majd úgy lenne kutatható, hogy az összes magyarországi külföldi koncertről ott lennének az alapadatok, mellettük a koncertjegy, a -plakát, fotók és persze hang- és képanyagok, már amelyiken készültek ilyenek.

